

КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

ОТЧЕТ

за дейността на Управление „Осигурителен надзор”
за периода 01.07.2014 г. – 30.09.2014 г.

Дейността на Управление „Осигурителен надзор” през периода 01.07.2014 г. – 30.09.2014 г. е осъществена в следните направления:

I. Лицензионна дейност, разрешителни и одобрителни режими и нотификации в областта на допълнителното пенсионно осигуряване

A. Регулаторна дейност от компетентността на Комисията за финансов надзор (КФН) като колективен орган:

1. През отчетното тримесечие в Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор” приключи разглеждането на постъпило през предходния отчетен период искане по чл. 122 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) за издаване на лицензия за извършване на дейност по допълнително пенсионно осигуряване. След отстраняване на констатираните в хода на производството непълноти и несъответствия и представяне на изисканите от заявителя и от други държавни органи и институции допълнителни данни и документи КФН издаде пенсионна лицензия за извършване на дейност по допълнително пенсионно осигуряване.

2. По повод постъпило в КФН заявление за признаване на пълна правоспособност на отговорен актьор след успешно положен изпит пред професионална организация на актьорите (Българско актьорско дружество) е разгледано искането за признаване на пълна правоспособност на отговорен актьор. В хода на производството са констатирани непълноти, за които лицето е уведомено с писмо. Предвид нормативно определените срокове работата по преписката приключва през следващия отчетен период.

B. Регулаторна дейност от компетентността на заместник-председателя, ръководещ Управление „Осигурителен надзор”(заместник-председателя):

1. През отчетния период в Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор” приключи разглеждането на постъпилите през предходното отчетно тримесечие заявления по чл. 121ж, ал. 2 от КСО за получаване на разрешения за увеличаване на пряко акционерно участие в капитала на пенсионноосигурителни дружества. При прегледа на приложените към исканията документи са констатирани непълноти и несъответствия, в следствие на което са изпратени писма до заявителите. Освен това с оглед изясняване на някои обстоятелства са изискани и допълнителни данни от други държавни органи и институции. След прегледа на събраните в хода на производствата данни и документи с оглед на нормативните си правомощия заместник-председателят постанови решение, с което се дава разрешение за увеличаване на пряко акционерно участие в капитала на пенсионноосигурително дружество и решение, с което се отказва даването на разрешение за увеличаване на пряко акционерно участие в капитала на пенсионноосигурително дружество.

2. През отчетното тримесечие в Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор” са внесени за одобрение измененията и допълненията в девет правилника за организацията и дейността на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване. От тях осем правилника са изменени и допълнени съобразно изискването на § 7 от Преходните и заключителни разпоредби на *Наредбата за изменение и допълнение на Наредба № 33 на КФН от 19.09.2006 г. за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване (обн. ДВ бр. 67 от 12.08.2014 г., в сила от 21.10.2014 г.)*. Представен е за одобрение и един правилник за организацията и дейността на фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване, изменен в частта за таксите и удържки, които събира пенсионноосигурителното дружество. Заместник-председателят постанови решения за одобрение на заявените изменения и допълнения в два от внесените правилници, след преценка за съответствието им с нормативните изисквания. Нормативно установените срокове за произнасяне по останалите правилници изтичат през следващото отчетно тримесечие. При прегледа на измененията и допълненията в някои от правилниците са констатирани неточности и/или несъответствия с нормативните изисквания, предвид което до дружествата са изпратени писма с указания за отстраняването им.

3. В края на отчетното тримесечие постъпи искане от новолицензираното пенсионноосигурително дружество (съгл. Раздел I, буква „А”, т. 1) за издаване на разрешения за управление на универсален и доброволен пенсионен фонд. Предвид нормативно определените срокове производството по внесеното искане може да приключи най-рано през следващия отчетен период.

4. С оглед на нормативните си правомощия заместник-председателят издаде служебно през разглеждания период две решения за определяне на годишна база на минимална доходност от управлението на активите на задължителните пенсионни фондове за периода 29.06.2012 г. - 30.06.2014 г. - по едно за универсалните и за професионалните пенсионни фондове.

5. През отчетното тримесечие в Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор” беше извършен преглед на внесени от пенсионноосигурителните дружества документи, които макар и да не подлежат на одобрителен режим от страна на ресорния заместник-председател, се проверяват от гледна точка на тяхната законосъобразност.

В. Поднадзорни лица и нотификации

През разглеждания период настъпи промяна в броя на лицензираните пенсионноосигурителни дружества (ПОД), предвид издадената лицензия на нов участник на пазара. За да може новоучреденото пенсионноосигурително дружество да осъществява дейност, то следва да получи разрешение за учредяване и управление на поне един пенсионен фонд. Внесеното в края на отчетното тримесечие искане за учредяване на пенсионни фондове и приложените към него документи се разглеждат в Управление „Осигурителен надзор”, поради което към настоящия момент няма промяна в броя на поднадзорните пенсионни фондове, управлявани от действащите на пазара пенсионноосигурителни дружества.

С оглед на гореизложеното в края на третото тримесечие на 2014 г. има общо 10 лицензирани ПОД и 29 фонда за допълнително пенсионно осигуряване (ФДПО) – 9 универсални, 9 професионални, 9 доброволни и два доброволни пенсионни фонда по професионални схеми, като единият от тях не осъществява дейност.

В периода 01.07.2014 г. – 30.09.2014 г. не са постъпвали уведомления от институции за осигуряване по професионални схеми на страни членки на Европейския съюз (ЕС), които възнамеряват да извършват дейност на територията на Република България, както и уведомления на местни ПОД, които възнамеряват да извършват дейност на територията на ЕС.

II. Промени в законовата и подзаконовата нормативна уредба

1. Усъвършенстването на нормативната уредба на допълнителното пенсионно осигуряване е важна част от дейността на Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор“. С оглед на това през отчетното тримесечие е изготвен проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 33 от 19.09.2006 г. за индивидуалните заявления за участие във фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване, приет от Комисията за финансов надзор на 24.07.2014 г. (обн. ДВ, бр. 67 от 12.08.2014 г., в сила от 21.10.2014 г.).

2. В периода 01.07.2014 г. – 30.09.2014 г. представители на Управление „Осигурителен надзор“ взеха участие при изготвянето на проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 15 от 05.05.2014 г. за воденето и съхраняването на регистрите от КФН и за подлежащите на вписване обстоятелства, приет от КФН на заседание от 24.07.2014 г. (обн., ДВ бр. 68 от 15.08.2014 г., в сила от 1.11.2014 г.).

3. На свое заседание на 10.09.2014 г. КФН разгледа проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране, с който се предвиждат промени и в Кодекса за социално осигуряване. Основната цел на законопроекта е въвеждането в националното законодателство на разпоредбите на Директива 2013/14/ЕС с оглед намаляване на предоверяването на кредитни рейтинги от финансовите институции. Проектът ще бъде приет на второ четене от КФН през следващото отчетно тримесечие след разглеждане на предложенията на асоциациите на поднадзорните лица.

III. Надзорна дейност в областта на допълнителното пенсионно осигуряване

Надзорната дейност, която КФН, чрез Управление „Осигурителен надзор“, осъществява върху дейността на поднадзорните лица, се изразява в контрол за законосъобразност на дейността на ПОД, ФДПО и банките – попечители по КСО.

Надзорът се осъществява дистанционно и чрез проверки на място. Извършват се и документални проверки по жалби на осигурени лица и сигнали на ПОД.

A. Дистанционен надзор

Дистанционният контрол се осъществява на базата на финансовите отчети и справки за дейността на пенсионноосигурителните дружества, управляваните от тях ФДПО и банките-попечители със следната периодичност на представяне:

- ежедневно – за дейността на ФДПО и банките-попечители;
- месечно, тримесечно и годишно – за дейността на ПОД и ФДПО.

Дистанционният контрол се осъществява в три основни направления – ежедневен контрол, периодичен контрол и мониторинг на интернет – страниците на ПОД.

Ежедневен контрол

На базата на ежедневно получаваните от ПОД и от банките-попечители справки за дейността на ФДПО, през трето тримесечие на 2014 г. са извършени над 1 800 ежедневни проверки на получената информация за дейността на ФДПО и банките - попечители относно законосъобразността на сключваните сделки с активите на пенсионните фондове, спазването на регламентираните в КСО количествени ограничения относно съотношението на инвестициите в отделни видове финансови инструменти спрямо активите на пенсионните фондове, притежаваните инвестиции в един емитент, начина на извършване на оценката на активите и правилното им отразяване от ПОД и по регистрите на банките - попечители.

Също така се извършва ежедневен контрол относно изменението на стойността на нетните активи, правилното отчисляване на инвестиционната такса и таксата от всяка вноска във фондовете за допълнително задължително пенсионно осигуряване и правилното определяне на броя дялове, съответстващ на постъпилите и изтеглени суми, и на стойността на един дял, както и оповестяването на информация за стойността на един дял по реда и в сроковете, предвидени в Наредба № 9 на КФН.

При осъществяваният през трето тримесечие на 2014 г. дистанционен контрол са установени нарушения на нормативни актове по допълнително пенсионно осигуряване, за които са съставени актове за установяване на административни нарушения.

Периодичен контрол

През периода са извършени 28 проверки на представените месечни и тримесечни финансови отчети и справки за дейността на всяко от лицензираните ПОД и 84 проверки на представените месечни финансови отчети и справки за дейността на управляваните от пенсионните дружества ФДПО. В Общия наръчник за дистанционен надзор са определени нормативните и общите финансови показатели за дейността на ПОД и ФДПО, които се изчисляват и анализират при извършвания периодичен контрол. За всяко ПОД са установени равнищата на нормативно определените показатели - капиталова адекватност, ликвидност на ПОД и ФДПО, отчислена инвестиционна такса за ПОД от ДПФ и ДПФ по ПС, такса управление от осигурителните вноски на ДПФ и ДПФ по ПС, резерв за гарантиране на минималната доходност за ФДЗПО, чрез които се следи за законосъобразното осъществяване на дейността на ПОД. Същевременно са анализирани и общите финансови показатели, свързани с капитала, активите, приходите и разходите на ПОД, ръст на активите и участниците във ФДПО, инвестиции и доходност на пенсионните фондове.

Мониторинг на интернет – страниците на ПОД

През трето тримесечие на 2014 г. са извършени 27 ежемесечни проверки на електронните страници на ПОД във връзка със спазването на разпоредбите на КСО и Изискванията към съдържанието на рекламните и писмени информационни материали на пенсионните фондове и на пенсионноосигурителните дружества по чл. 123и, ал. 2, чл. 180, ал. 2 и чл. 249 във връзка с чл. 180, ал. 2 от КСО. При проверките не са констатирани съществени несъответствия или пропуски. В случай на установяване на някакви непълноти и неточности, те са отстранявани своевременно.

През периода 01.07.2014 г. – 30.09.2014 г. са изготвени 36 месечни и годишни аналитични доклади за дейността на всяко ПОД и управляваните от него ФДПО, както и 4 обобщени аналитични доклада.

Б. Проверки на място

През периода 01.07.2014 г. до 30.09.2014 г. са открити: една обща проверка, една тематична проверка на пенсионноосигурително дружество и една проверка на банка-попечител.

Общата проверка, извършена през отчетния период, е за спазване разпоредбите на КСО и действащите подзаконови нормативни актове по допълнителното пенсионно осигуряване, а също така и на Закона за мерките срещу изпирането на пари.

По време на извършената обща проверка е упражнен контрол върху всички основни дейности на пенсионноосигурителното дружество, а по отношение на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване проверката обхваща следните теми: инвестиционните политики и организацията на дейността по управление на активите и управлението на риска; проверка на активите, инвестициите, вземанията и задълженията; договорните отношения с осигурени лица и пенсионери, както и задълженията и плащанията към осигурени лица и пенсионери.

Във връзка с извършената обща проверка на място е изготвен констативен протокол, с който са дадени общо 12 препоръки за подобряване на дейността на пенсионноосигурителното дружество. Преобладаващият брой препоръки са по отношение дейността на служба вътрешен контрол и на инвестиционната дейност.

Откритата през тримесечието тематична проверка е за спазване разпоредбите на КСО и подзаконовите нормативни актове по прилагането му по отношение инвестиции, вземания и задължения на ФДПО. Проверката приключи с констативен протокол с 8 препоръки за подобряване на дейността на дружеството.

Извършена е и съвместна проверка с Българска народна банка върху дейността на банка - попечител на фондове за допълнително пенсионно осигуряване. По време на проверката не са констатирани нарушения. Изготвен е констативен протокол, с който са дадени 6 препоръки за подобряване на дейността.

През отчетното тримесечие е завършена и една тематична проверка, открита в предходния отчетен период. С изготвения констативен протокол са дадени общо 6 препоръки за подобряване на дейността.

По време на извършените през отчетното тримесечие проверки на място не са установени нарушения на нормативни актове по допълнително пенсионно осигуряване.

В. Административно-наказателни производства и принудителни административни мерки

През периода от 01.07.2014 г. до 30.09.2014 г. в Управление „Осигурителен надзор“ са съставени 6 акта за установяване на административни нарушения по допълнително пенсионно осигуряване. С тях са установени нарушения на разпоредби на Кодекса за социално осигуряване и на Наредба № 3 от 24.09.2003 г. на КФН.

Във връзка с образуваните административнонаказателни производства от служители на Дирекция „Осигурителен надзор“ са изготвяни проектите на издадените през отчетния период наказателни постановления. През периода са издадени 19 наказателни постановления. Пред съда са обжалвани всички 19 броя, издадени през периода наказателни постановления. Постъпилите жалби по административнонаказателните преписки са окомплектовани с всички необходими документи и събрани доказателства. Изготвени са становища по всяка постъпила жалба, както и проекти на писма за изпращане на преписките на компетентния районен съд.

От служител на Дирекция „Осигурителен надзор“ текущо се въвежда подлежащата на вписване информация в системата АУАН на Data Warehouse.

Ежемесечно са изготвяни справки за влезлите в законна сила през съответния месец наказателни постановления, издадени от заместник-председателя, ръководещ Управление „Осигурителен надзор“. Справките са представяни на отдел „Финансово-счетоводен“ към Дирекция „Финансово-стопански дейности“ за текущо начисляване на възникналите вземания. Във връзка с влезлите в сила наказателни постановления своевременно са предприемани действия за събиране на сумите по наложените глоби и санкции, като са изпращани писма до задължените лица за доброволно плащане.

През периода от 01.07.2014 г. до 30.09.2014 г. са приложени 4 принудителни административни мерки (ПАМ) спрямо пенсионноосигурителни дружества, една от които е обжалвана. Обжалваната ПАМ е потвърдена от КФН. Влезлите в законна сила ПАМ са изпълнени в определените срокове.

Г. Проверки по жалби и сигнали

В Управление „Осигурителен надзор“ през периода 01.07.2014 г. до 30.09.2014 г. са постъпили 22 броя жалби, изпратени в КФН от осигурени лица, свързани с допълнителното пенсионно осигуряване и 16 сигнала от пенсионноосигурителни дружества.

Във връзка с постъпилите жалби и сигнали от служители в Дирекция „Осигурителен надзор” са изготвени писма, с които са изискани подробни обяснения и копия на документи, с цел установяване на конкретните факти и обстоятелства по всеки един от случаите. Извършени са проверки по получените в КФН документи и в срок са изготвени становища по всяка от жалбите. След подробна преценка на фактите са направени изводи относно съответствието на действията на поднадзорните лица с нормативните изисквания. В становищата се съдържа и преценка и за основателността на оплакванията. В случаите, когато при проверката по документи е формирано основателно съмнение за извършено престъпление са изготвени и изпращани до органите на прокуратурата сигнали за извършване на проверки по компетентност. През периода са изготвени и изпратени до районни прокуратури в страната четири сигнала за извършване на проверки по компетентност.

От служители на Дирекция „Осигурителен надзор” своевременно са извършвани проверки по документи и по получените сигнали от пенсионноосигурителни дружества. При необходимост са изисквани допълнителни документи, с оглед изясняване на фактите и извършване на преценка за законосъобразността на действията.

И през отчетното тримесечие жалбите на осигурени лица и сигналите на ПОД са основно във връзка с промяната на участие и прехвърляне на средствата на лицата от един в друг фонд за допълнително пенсионно осигуряване.

Конкретни данни за постъпилите жалби от осигурени лица, сигнали и запитвания от ПОД, съставени актове за установяване на административни нарушения, издадени наказателни постановления и производства по прилагане на принудителни административни мерки са представени в справка:

№ по ред	Вид	бр./лв.
1.	Постъпили жалби	22 бр.
2.	Постъпили сигнали	16 бр.
3.	Съставени АУАН	6 бр.
4.	Издадени НП	19 бр.
5.	Обжалвани НП	19 бр.
6.	Приложени ПАМ	4 бр.

IV. Други текущи дейности, свързани с допълнителното пенсионно осигуряване

A. Информационна дейност

Във връзка с функциите на Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор” през отчетния период са извършени и следните дейности по обобщаване, анализиране и оповестяване на резултатите от дейността на пенсионноосигурителния пазар в Република България:

1. Обобщени са и са публикувани на Интернет страницата на КФН:

➤ резултатите от дейността по допълнително пенсионно осигуряване за първото полугодие на 2014 г.;

➤ данни за осигурените лица и натрупани средства във фондовете за допълнително пенсионно осигуряване към 30.06.2014 г. по пол и възраст;

➤ резултатите от промяна на участието и прехвърляне на средства на осигурени лица от един пенсионен фонд в друг за второто тримесечие и първото полугодие на 2014 г.

2. Изчислени са и са обявени данни за доходността на годишна база на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, постигната за 24 – месечния период, изтичащ на 30.06.2014 г.

Б. Участие в работата и сътрудничество с международни и европейски органи. Обмен на опит.

През отчетния период продължи дейността по сътрудничество между КФН (в частност - представители от Управление “Осигурителен надзор”) и различни международни и европейски органи в областта на допълнителното пенсионно осигуряване.

Продължи текущото участие на служители от Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор” в работата на Комитета по пенсионно осигуряване в професионални схеми към ЕЮРА, чрез подготовката на отговори по постъпили искания за информация и въпросници и преглед на изготвяните доклади и проекти.

През отчетния период служители от Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор” участваха и в изготвянето на пакет от статистически данни и анализ за дейността на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми във връзка с есенния доклад за финансова стабилност на ЕЮРА.

В. Участие в работни групи

Представители на Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор” участват в следните междуведомствени работни групи:

- РГ № 13 „Социална политика и заетост” с водеща институция Министерство на труда и социалната политика;
- РГ № 26 „Финансови услуги” с водеща институция Министерство на финансите;
- Работната група за координация на системите за социална сигурност и професионалните схеми с водеща институция Министерство на труда и социалната политика.

Представител на управлението взе участие в проведеното на 13.08.2014 г. съгласно изискванията на Инstrukция №1/21.02.2006 г. служебно разпределение на лицата, неизбрали фонд за допълнително задължително пенсионно осигуряване.

Служители от дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор” оказаха съдействие на Министерството на финансите във връзка с преговорите по проекта директива относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване (IORP 2).

В периода август-септември представители на Дирекция “Регулаторни режими на осигурителния надзор” участваха със становища и предложения в дейността на Консултативния съвет за оптимизиране на осигурителната система към министъра на труда, която продължава и през следващия отчетен период.

Г. Срещи с поднадзорните лица, други организации и органи, както и организиране или участие в публични и образователни инициативи

През месец септември експерти от Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор” взеха участие като лектори в 12-тото издание на образователна програма “Небанковият сектор в България”, организирана от КФН, Фондация „Атанас Буров” и Министерството на образованието и науката.

Д. Отговори на въпроси, изготвяне на указания, становища, въпросници, анкети, брошури, проучвания на обществените нагласи и други

Текущо в управлението постъпват редица уведомления, запитвания, искания за изразяване на становище или предложения от ПОД, граждани или други държавни органи, които се проучват и анализират. В съответствие с естеството на въпросите те се разглеждат, както самостоятелно от компетентната дирекция в Управление „Осигурителен надзор“, така и съвместно от двете дирекции или в сътрудничество с други звена от КФН. С оглед на поставените задачи се изготвят становища и/или отговори по всяка отделна преписка.

Е. Водене на регистрите на КФН

Експерти от Дирекция „Регулаторни режими на осигурителния надзор“ текущо анализират и проверяват предоставяната от поднадзорните лица информация във връзка с изготвянето на разпореждания за вписване на нормативно установените обстоятелства във водените от КФН публични регистри: на пенсионноосигурителните дружества и управляваните от тях пенсионни фондове, на професионалните схеми и на осигурителните посредници. Едновременно с това експерти от, Дирекция „Осигурителен надзор“, текущо следят информацията за влизането в сила на издадените от заместник – председателя наказателни постановления и заповеди за приложени принудителни административни мерки. В резултат през отчетното тримесечие са изготвени общо 88 броя разпореждания за вписване на съответните обстоятелства във водените от Комисията за финансов надзор публични регистри.

Ж. Приходи на КФН

В съответствие с действащите вътрешни правила за организацията и отчетността на собствените приходи на КФН експерти от Управление “Осигурителен надзор”, Дирекция “Осигурителен надзор”, осъществяват текущ контрол и предприемат действия за събиране на дължимите суми по влезлите в законна сила наказателни постановления и такси за осъществяване на общ финансов надзор. Към 30.09.2014 г. не са отчетени просрочени вземания.